

Ősztől új nevelési program az óvodákban

Cél a gyerekek önállóságának kifejtése

Ez év őszétől fokozatosan bevezetik az új óvodai nevelési programot — jelentették be csütörtökön a Művelődési Minisztériumban, a megyei vezető óvodai felügyelők és óvodai továbbképzési felelősök részvételével tartott országos értekezleten. A bevezetés ütemezése a következőképpen alakul: az 1971—72-es tanévben az osztott óvodák kis csoportjában, az 1972—73-as tanévben az osztott óvodák középső csoportjában, az osztatlan óvodákban, valamint a részben osztott óvodák kis csoportjában, az 1973—74-es tanévben pedig az osztott és részben osztott óvodák nagy csoportjában lép érvénybe az új nevelési program. Nemzeti-ségi óvodákban 1972 őszén lép életbe az új program.

Az új nevelési program bevezetésének célja, hogy már

az óvodában maximálisan kifejléssék a gyerekek aktivitását, önállóságát. Elismeréssel szövegtak az értekezleten arról, hogy különböző állami és társadalmi akciók eredményesen segítik az óvodai hálózat bővítését, a gyermekintézmények felszerelésének gyarapítását.

A lakó, a gázművek, az IKV:

Ki fizeti meg a gázkészülékek átszerelésének költségeit?

Ott, ahol az utcák sorát most tatózó árkok, átvágások, földkupacok tarkítják hetek óta, kicsit zsembeskedve járunk-kelünk. Az utcák normális életének ez az átmeneti „mezavarása” mégsem tolhatja el senkit haraggal: Szeged ismét egy lépessel előrébb halad a korszerűség útján: földgázt kap az egész város. A régi, elavult csőhálózatot éppen ezért kicserélik a DĒGÁZ, amely — a munkálatok méreteit látva vállalkozásba fogott.

Mindent a város lakossága örömmel nyugtázza. Ennek folytán azonban — mint közérdekű kérdés — felmerül a gondolat: a lakosság háztartásában levő sokféle gázberendezési tárggyal, amely jó volt a városi gázhoz, de nem lesz jó a földgázhoz, mi történik? A gázfogvasztók az áttéréssel kapcsolatban — műszaki és pénzügyi vonatkozásban egyaránt — nem látnak tisztán. Nem ismerik az áttérés ütemezését sem, és aggódva gondolnak arra, hogy kifogástalan készülékek átállítására a földgáz fogadására, illetve azok teljes kicserélésének költsége majd őket sújtja-e? Számos olvasónk nevében is ez iránt érdeklődött szerkesztőségünkhöz küldött leveleiben Csányi Ferenc, Szeged, Madách utca 9/b. szám alatt lakó előfizetőnk.

E témával kapcsolatos kérdésekre kielégítő, megnyugtató választ kaptunk dr. Varga Jánostól, a DĒGÁZ igazgatójától. Hangsúlyozta, hogy a városi gáz használatáról a földgázra való áttérés költségei, a háztartási készülékek részleges vagy teljes kicserélésével kapcsolatban nem terhelik a fogyasztókat. A felmerülő költséget a DĒGÁZ, illetve — a vele összehangolt tervek alapján — az ingatlankezelő vállalat viseli. Ez olyan módon történik, hogy a régi gázberendezési tárgyak alkatrészeit kicserélik, átállítják — ha az lehetséges — a magasabb kalóriájú földgáz használatára. Ha nem lehetséges, akkor a fogyasztó új készüléket kap, minimális használati díj ellenében. Ez az összeg azonban nem terheli meg a fogyasztókat úgy, mintha — a bérleti díj nagysága folytán — még egyszer megvennék készülékeiket. Egyébként a városi gázos régi készüléket — konvektort, tűzhelyet, gázmelegítőt stb. —, ha az nem alakítható át földgáz fogadására, a bérlet értékesíthető, hiszen ott, ahol még városi gázt használnak jelenleg és továbbra is, szükség van rá. Pé-

Ajándékműsor véradóknak

Azoknak a találkozókat rendezte meg a Vöröskereszt városi bizottsága tegnap a Bartók Béla művelődési központban, akik a vért adják és akik a vért kapják. Az egyik fél tehát mindenképpen rászorul. A SZOTE tanárai a kerekasztal-beszélgetésen elmondták, milyen nagy segítség gyógyító munkájukhoz a vér. Sebész, bel-, nő- és gyermekgyógyász szövegtak elismeréssel

azokról az emberekről, akik saját vérével járulnak hozzá mások gyógyulásához. A jelenlevők megtudták az orvosoktól azt is, hogy a vér alkotórészeit hol használják fel, és milyen gyógyszerkezelést készítenek belőlük. A beszélgetést, melyet dr. Gál György docens, a véréadó állomás igazgatója vezetett, filmvetítés követte. A vásznon az I. számú sebészeti klinika orvosait láthatták a jelenlevők vese- és szívűtét közben.

A találkozó második felében művészi műsort adtak a Szegedi Nemzeti Színház tagjai: Berdál Valéria, Réti Csaba és Gregor József, zongorán Bodó Árpád kísért. Szerepeltek még a Ságvári Endre utcai óvodások is.

Film a vadászati világkiállításra

Elkészült a Remetekan című, egész estét betöltő, színes, látványos produkció, amellyel a Magyar Televízió köszönti a vadászati világkiállítást. A csaknem kétórás film egyébként részt vesz a kiállítás alkalmából megrendező filmfesztiválon is. Az ember és a természet kapcsolatát új oldalról bemutató alkotás forgatókönyvét Pálfalvi Nándor írta, rendezője Fejér Tamás. A főszerepekben Bárány Frigyes, Szemes Marit, Bánhid Lászlót, Szabó Gyulát, Keres Emilt, valamint az ismert NDK-beli színésznőt, Heide-Marie Wenzelt láthatja majd a közönség. A film külön érdekessége, hogy epizódjaiban feltűnik a magyar erdő valamennyi híres lakója: szarvasok, farkasok, baglyok, őzek, vaddisznók.

Nem értek magyarul

Megdöbbenő tünetet észleltem magamon tegnap este, munkahelyemről hazavánszorogván: elfelejtettem anyanyelvemet, azaz nem értek magyarul. Végigolvastam a Makói Járási Földhivatal május 21-én kelt levelét, ám mintha perzsa vagy japán szöveg lett volna, bambán, nyúlt ábrázattal ineredtem rá. Biztosan túlságosan fáradt vagyok — vizsgáltam szegény fejemet. Újra meg újra szépen összeraktam a betűket, s az így kijött szavak magyarnak látszottak. Sőt, az aláírás is arról tanúskodott, hogy korántsem az iráni sah felesége, hanem egy honfitársnóm üzent valamit. De mit? Ezt nem voltam képes megfejteni, hiába kapkodtam össze szétszórtodott eszem vastagát.

Valamilyen határozatot hozott a szóban levő hivatal, s az isten tudja miért, ezt szükségesnek tartotta közölni velem. Csak éppen arra nem gondolt, hogy nekem fogalmam sincs, mi rejlik amögött, hogy „a termelőszövetkezet munkarészeibe történő bevitele tárgyában”, továbbá teljes homályban maradt részletek, mi az „1/3-ad arányban történő táblarészletesség biztosítása”. Nem tudom, mik azok a „kataszteri munkarészek”. Csak homályosan vagyok képes megérteni ezt a mondatcsodát, amely pedig — sejtésem szerint — a mondanivaló velejét tartalmazza: „A termelőszövetkezet használatában álló, termelőszövetkezeti tag bevitele folytán a számbavételből kimaradt ingatlanra a táblarészletesség utólagos biztosítását az 1967. évi III. Tv. 37. §-a alapján rendelkező részben foglaltak szerint el kell rendelni.”

Jaj, de régi dal már, hogy a nép elidegenedett, színtelen és nyakatekert, tudálos és értelmetlen hivatali stílus számúni kell a pokolba, s helyette a törvényekkel bánó tisztviselők is tanuljanak meg szépen és színvonalosan magyarul. Hiába! Némi hivatal gyakran ma is úgy beszél a lakossággal, mint negyven évvel ezelőtt. Pedig ahol homályosan fejezik ki magukat, ott nem jól szolgálják a társadalmat, hanem — akarva-akaratlanul — packáznak vele. A bürokrata zsargont használó irodista mintha szándékosan arra törekedne, hogy a „felek” ne egészen értsék, mit akar mondani, és ezt tisztázandó, kinek-kinek ügyvédekkel kelljen szaladnia.

Az a gyanúm, hogy ezt a fajta argót néha azok sem értik, akik gyárják. Valamikor régen — emésztetlensége miatt — szemébe hajítottam egy cédulát, amelyből három professzor meg két szerkesztő megfektette, hogy valamilyen vasúti szabálytalanság címén néhány forint bírságot akarnak bevasalni rajtam. Nem volt időm vele foglalkozni, aztán valahogy elfelejtettem. A hivatal meg azóta se szólt, se á-t, se b-t, pedig kerék tizenöt esztendővel ezelőtt küldte azt a felszólítást.

Mire gondoljak? Talán arra, hogy bizonyos idő elmúltával az előadó saját „művéből” maga sem tudta kislabizálni, mit akart tulajdonképpen, s „ad acta” tette az egész ügyet?

F. N. I.

Líra és elemzés

A Tiszatáj új számáról

A Tiszatáj most megjelenő új számában néhány valódi érdekességet találunk. Közli például a lap Mocsár Gábor új regényének, a Gyémántpernek egyik fejezetét. A részlet rövid, de megjelene benne a 48-as szabadságharcban játszódó regény főbb alakjai: Kosuth, Görgey és Madarász, valamint találkozunk benne a Zichy-grófok mesés kincseivel, amelyeknek kalan-

dós sorsa körüli bontakozik rőben új hang a költő páliáján, hogy fordulat értékű: a valóságtól menekülő költő ebben a művében vállalja a nem is akármilyen ügyvédjével csinált riportot. Az írás nem oldja meg a lehetetlent, nem tisztázza Áchim életének homályban maradt eseményeit, de éppen megoldatlan problémák rajzával nyújt szemléletes képet a századelő politikai viszonyairól.

Az új számból mégis két irodalmi tanulmány emelhető ki. Az egyik Király István írása. Két vers — két fajta értelmiségi magatartás címmel Babits Mihály Május 23 Rákospalotán és Ady Endre Rengj csak föld című versét elemzi. A másik tanulmányt Czine Mihály írta, Szabó Pál életének két korszakáról, a fiatal szegényemberről és az idős íróról. A két tanulmány, nemcsak anyagában, módszerében is két külön világ. Király írása racionális és analitikus, Czineé epikusán leíró és lírikus. Azonban mindkettő akár példa lehet arra, hogyan kell irodalmi problémákat magas színvonalon és igazlamosan megközelíteni. Mindkét írás kitűnő olvasmány is.

Ez az olvasói figyelem nem abból következik, hogy a tanulmányok vadonatúj dolgokról beszélnek. Király István például két egészen közismert verset boncolgat, s az olvasó érdeklődésének egyik forrása éppen az a kíváncsiság, hogy mit tud a szerző ezekről az iskolai irodalomórákon is sokszor megtárgyalt-megvitatott versekről, „úriemberré”. Megismerjük szerelmét és házasságát, s aztán később az idős író, akinek életét a segítségnyújtás töltötte ki, Szabó Pál segíteni akart népen, nemzetet éppúgy, mint azoknak, akik személyesen fordultak hozzá.

Ü. L.

NAPI KISLEXIKON

a trikoplánról

Nagydíjat kapott a Budapesti Nemzetközi Vásáron a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat legújabb terméke, a trikoplán.

● Anyaga?

A trikoplán tulajdonképpen nem más, mint kent ponyva. Nagy szilárdságú poliamid (nylon) fonalból, hurkoló technológiával szintetikus kelmét állít elő a vállalat, melyet műanyag filmmel vonnak be. A két anyag egymásba épül, egységet képez.

● Tulajdonságai?

Ez a legkönnyebb az eddig gyártott ponyvák közül. Súlyja 30 százalékkal kisebb, mint a hagyományos ponyváé. A napfény károsító hatásának, az időjárás viszontagságainak is jobban ellenáll. Az 1 négyzetcentiméterre eső víz-összlepnyomás többszöröse a régebbi gyártmányénak, tehát jobban bírja a tartós esőzést. A víz könnyen leperog róla, az anyag nem issza be, így súlya nem lesz nehezebb. Nem rothad és nem penészedik.

Különböző színekben gyártják. A citromsárga, a narancs- és a piros színeket fluoreszkáló festéssel is készíthetik. A biztonságos közlekedést segíti elő, ha teherautók rakodóterét borítják be ilyen ponyvával.

● Mire használható?

Gépkocsikat fedhetnek be vele. A trikoplán is varrható. A legcélszerűbb lencsnát és vékony varrótút használni. Hogy a kész „autóhuzat” se eresse át a vizet, ajánlatos az impregnáló anyaghoz vegyileg kötődő festékkel vagy lakkal bekenni varrás mentén. Elelmeszereket, zöldsféléket, húsárakat fedhetnek le trikoplánnal szállítás közben, hogy védjék az esőtől és a naptól. Féltehető is készíthető belőle. A szőtt anyagból előállított kent ponyva felfújható csarnok készítésére is alkalmas.

ZENÉI NAPLÓ

Hárfaest

Mindenkor élményt jelent, ha koncerteken ritkán szereplő hangszereket hallhatunk. Talán éppen ez volt az oka annak, hogy a szerda esti nyomasztó, fülledt időjárás ellenére is szép számú zenehallgatóság gyűlt össze a Bartók Béla Művelődési Központ nagytermében. Weninger Richard szegedi hárfaművész sokoldalú, kifinomult művészi érzését már műsorválasztása is híven tükrözi. Händel: Passacaglia, Farkas: Régi magyar táncok, Sain-Saëns: Fantázia,

Debussy: A lenhajú lány, Tournier: A forrás. Előadásán keresztül azt a ritka művészegéniséget ismertük meg, aki nemcsak virtuóz hangszertudásával képes hatni, hanem a szakmai tudás minden kellékének birtoклásával teljesen egyéni, sajátos elképzelését is megvalósítja. Sokszínű, stílusból, ízig-vérig művészi légkört teremtő interpretálását a közönség lelkes tapssal köszönte.

A koncerten közreműködő művészekről is csak dicsérrel szólhatunk. Horváth Eszter betegsége miatt Gregor József énekelte Schubert Nacht und Träume című művét, Händel Largóját a Xerxesből és Brahms Bölcsődalát — a töle már megszokott művészi szinten, Kerek Ferenc tisztán formált, szép zongorakíséretében; Román Zoltán fuvolaművész pedig J. S. Bach á-moll szólószonátáját és Debussy: Syrinxét adta elő, biztos hangszertudással és differenciált, finom árnyalatokban gazdag tónussal.

Kátai László

A gyermeknapra

ajándékozzon finom édességet!

Foci, Karamell, Naci, Maki és Amigó cukorkák, mentolos és gyümölcsízű rágógumi-botok, csokoládék, citromos-narancsos, diós-kókuszos, mogorós és kakaós EXTRA ROPOGÓS nápolyi szeletek.

MINDEN GYERMEKNEK KEDVES MEGLEPETÉS!
MAGYAR ÉDESIPAR